

T O M A S L A H O D A  
(f. 1954)

### Virtuality

1991. Olie på lærred. 120 x 205 cm.

I barokkens og rokokkoens overdådige rumudsmykninger støder man ofte på grisailler – fresker der malet i gråtoneskala illuderer relieffer. De er altså ikke hvad de ser ud til at være. I sådanne rum spilles der virtuost på grænsen mellem illusion og virkelighed i en sådan grad at man konstant er i tvivl om virkelighedsplanerne, især hvis man ikke kender spillets regler. Som i de samtidige teateropførelser gik denne balancegang i grænselandet mellem illusion og virkelighed ikke ud på at narre publikum, men snarere på at overraske dem, få dem til at beundre den virtuositet kunstneren havde udvist i frembringelsen af sit værk.

Resultatet er som regel at man som tilskuer i de mest vellykkede rumudsmykninger bliver en del af sceneriet og på den måde pludselig befinder sig i en virtuel virkelighed – et univers hvor man er i selskab med guder og gudinder, helte og heltinder, engle og djævl, flodguder og havnymfer. De udfolder sig over vægge og over lofter som åbenbarer et uendeligt himmelsk univers.

I grisaillerne kan der typisk udspille sig friere og mere drilske scenerier, ofte med små putti som aktører. Det er denne tradition Tomas Lahoda trækker op igennem historien og ud i sit maleri, væk fra den faste plads på væggen og ud på det flytbare staffelibillede. Den grå skala er i dette billede skiftet ud med popkunstens pågående signalrøde farve, men putti og landskab er malet i citationstegn som var de hentet fra en grisaille hvor de små putti leger blindebuk.

Heller ikke i Lahodas billede kan den centrale putto se sine omgivelser. Han famler sig igennem landskabet, men med en virtual reality skærm for øjnene. Hvad ser han da? Ser han måske os og vores tid? Billedtitlen antyder en helt ny virkelighed – ikke en 'reality', ikke en 'virtual reality', men en mere gådefuld 'virtuality' – et barokkens uudtænkelige blik på vores verden. Og det er vel egentlig dette blik der også er kunstens potentiale i dag.